REGIONÁLNÍ INOVAČNÍ STRATEGIE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE 2010-2020

Návrhová část

Zadavatel: Moravskoslezský kraj

Zpracovatel: Agentura pro regionální rozvoj, a.s.

Leden 2012

Zpracovatelé:

Ing. David Pawera	ARR
Ing. Jan Březina	Hospodářská komora České republiky
Ing. Miroslav Bialožyt	VÚHŽ, a. s.
Ing. Ladislav Glogar	Moravskoslezský automobilový klastr, o. s.
Ing. Petra Chovanioková	ARR
Mgr. Zdeněk Karásek	RPIC-ViP, s. r. o.
doc. Dr. Ing. Vladimír Kebo	VŠB - TU Ostrava
Ing. Daniel Konczyna	Úřad Regionální rady NUTS II Moravskoslezsko
PhDr. Adéla Koudelová, DiS.	Magistrát města Ostravy
doc. Ing. Marian Lebiedzik, Ph. D.	Moravskoslezský kraj
Ing. Jiří Michálek, Ph.D.	Vítkovice, a. s.
Ing. Jaroslav Pindor, Ph.D.	MATERIÁLOVÝ A METALURGICKÝ VÝZKUM, s. r. o.
Ing. Miroslav Pulchart	Moravskoslezský kraj
Mgr. Martin Radvan, LL.M.	Moravskoslezský kraj
RNDr. Petr Rumpel, Ph.D.	Ostravská univerzita v Ostravě
Ing. Roman Smelík	Klastr ENVICRACK
Mgr. Jiří Štursa	VŠB - TU Ostrava

OBSAH

SEZNAM ZKRATEK **4**

ÚVOD **5**

1 METODIKA **6**

2 VIZE A GLOBÁLNÍ CÍL **8**

2.1 VIZE **8**
2.2 GLOBÁLNÍ CÍL **8**

3 PRIORITNÍ OBLASTI A SPECIFICKÉ CÍLE **9**

3.1 SPECIFICKÉ CÍLE PRO PRIORITNÍ OBLAST A – TRANSFER TECHNOLOGIÍ **10**
3.1.1 SPECIFICKÝ CÍL A1 - PODPORA TRANSFERU A KOMERCIALIZACE VÝSLEDKŮ VÝZKUMNÉ A VÝVOJOVÉ ČINNOSTI 10
3.1.2 SPECIFICKÝ CÍL A2 – PODPORA REALIZACE SMLUVNÍHO VÝZKUMU PRO SOUKROMÝ SEKTOR VE VÝZKUMNÝCH ORGANIZACÍCH V MSK 10
3.1.3 SPECIFICKÝ CÍL A3 – PODPORA ZAKLÁDÁNÍ A ROZVOJE SPIN-OFFS A INOVATIVNÍCH START-UPS 10
3.1.4 SPECIFICKÝ CÍL A4 - ZVÝŠENÍ INTENZITY VYUŽÍVÁNÍ NÁSTROJŮ OCHRANY DUŠEVNÍHO VLASTNICTVÍ 11
3.1.5 SPECIFICKÝ CÍL A5 - ZVYŠOVÁNÍ VYUŽITÍ RIZIKOVÉHO KAPITÁLU K FINANCOVÁNÍ INOVATIVNÍCH PODNIKATELSKÝCH ZÁMĚRŮ 11
3.2 SPECIFICKÉ CÍLE PRO PRIORITNÍ OBLAST B – LIDSKÉ ZDROJE **11**
3.2.1 SPECIFICKÝ CÍL B1 – ZVÝŠENÍ ODBORNÝCH KOMPETENCÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ O ZNALOSTNÍ EKONOMICE 11
3.2.2 SPECIFICKÝ CÍL B2 – ZVÝŠENÍ ODBORNÉ KVALIFIKACE A DALŠÍCH DOVEDNOSTÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ VE ZNALOSTNÍCH INSTITUCÍCH 12
3.2.3 SPECIFICKÝ CÍL B3 – ZVÝŠENÍ ŽÁDOUCÍ MOBILITY LIDSKÝCH ZDROJŮ VE ZNALOSTNÍCH INSTITUCÍCH (Z/DO MSK) 12
3.3 SPECIFICKÉ CÍLE PRO PRIORITNÍ OBLAST C – INTERNACIONALIZACE **12**
3.3.1 SPECIFICKÝ CÍL C1 – PODPORA NAVÁZÁNÍ MEZINÁRODNÍCH KONTAKTŮ A ÚČASTI V MEZINÁRODNÍCH INICIATIVÁCH A PROJEKTECH VAV 12
3.3.2 SPECIFICKÝ CÍL C2 – ZVYŠOVÁNÍ INFORMOVANOSTI MALÝCH A STŘEDNÍCH FIREM O TRENDECH VÝVOJE TECHNOLOGIÍ A ZAHRANIČNÍCH TRHŮ 13
3.4 SPECIFICKÝ CÍL PRO PRIORITNÍ OBLAST D – KOORDINACE A IMPLEMENTACE RIS **13**
3.4.1 SPECIFICKÝ CÍL D1 – ZAJIŠTĚNÍ KOORDINACE SUBJEKTŮ INOVAČNÍHO SYSTÉMU, IMPLEMENTACE A PROPAGACE RIS 13

4 KONCEPCE REALIZACE RIS **15**

5 SEZNAM PŘÍLOH **15**

Seznam zkratek

ARR	Agentura pro regionální rozvoj, a.s.
CTT	Centrum pro transfer technologií
ČR	Česká republika
EIT	Evropský institut pro inovace a technologie
EK	Evropská komise
ENET	Energetické jednotky pro využití netradičních zdrojů energie
EU	Evropská Unie
ICT	Institut čistých technologií těžby a užití energetických surovin
IET	Institut environmentálních technologií
INEF	Inovace pro efektivitu a životní prostředí
JIC	Jihomoravské inovační centrum
JMK	Jihomoravský kraj
KÚ	Katastrální úřad
MSP	Malé a střední podniky
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
MSK	Moravskoslezský kraj
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OU	Ostravská univerzita
Ph.D.	Vědecká hodnost udělována po dokončení kompletní výzkumné práce v rámci vysokoškolského studijního programu
PI	Podnikatelský inkubátor
RCTT	Regionální centrum pro transfer technologií
RIS	Regionální inovační strategie
RMTVC	Regionální materiálově technologické výzkumné centrum
ROP	Regionální operační program
SC	Specifický cíl
SF	Strukturální fondy
SRK	Strategie rozvoje kraje
SU	Slezská univerzita
SWOT	Analýza silných, slabých stránek, příležitostí a hrozeb
TT	Transfer technologií
ÚGAV	Ústav geoniky akademie věd
VaV	Výzkum a vývoj
VŠB-TUO	Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava

Úvod

Původní RIS MSK na léta 2010 – 2016 byla schválena zastupitelstvem MSK dne 22. září 2010. Od tohoto data byla zahájena její oficiální implementace, na konci roku 2011 byla ukončena realizace prvního akčního plánu 2010 – 2011 (podrobnější informace o koncepci realizace RIS viz kapitola 4).

RIS MSK na léta 2010 – 2016 následovala příkladu jiných regionů v ČR a zahraničí, které již dlouhodobě podporují výzkumné, vývojové a inovační aktivity v univerzitním i podnikovém sektoru prostřednictvím specializovaného nástroje – regionální inovační strategie. Je podloženo řadou studií a analýz, že regiony, které pravidelně a systémově vynakládají prostředky (ať už z vlastních či jiných zdrojů) na podporu výzkumu, vývoje a inovací, vykazují v porovnání s ostatními regiony vyšší přidanou hodnotu výroby, vyšší export, míru zaměstnanosti, průměrný výdělek a tím pádem i celkově vyšší životní úroveň. Na základě těchto faktů a v zájmu zajištění dlouhodobé konkurenceschopnosti MSK na českých i zahraničních trzích byla v letech 2009 a 2010 zpracována RIS, která vycházela ze zásady být specializovaný regionálně a zároveň být konkurenceschopný globálně. V praxi při realizaci strategie to znamenalo soustředit se na vybraná tradiční regionální odvětví se silným inovačním potenciálem do budoucna a zároveň na nová perspektivní odvětví a alokovat finanční prostředky na výzkumné a vývojové aktivity a jejich následný transfer do podoby nových inovativních výrobků, služeb a technologií, na rozvoj lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji a podporu technického vzdělávání, na podporu navazování mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji a exportních aktivit firem s inovačním potenciálem. Zároveň bylo velmi důležité zahájit konsolidaci regionálního inovačního systému (tvořeného firmami, univerzitami, výzkumnými ústavy, klastrovými organizacemi, veřejnými institucemi - zejména MSK a ARR a dalšími organizacemi) pro posílení spolupráce a výměny informací mezi jeho subjekty, a to zejména formou partnerství při přípravě a realizaci společných projektů strategie a eliminaci paralelnosti a duplicit výzkumných, vývojových a inovačních aktivit v kraji.

V souvislosti s přípravami ČR i MSK na nové programovací období EU 2014+ bylo vedením MSK rozhodnuto o aktualizaci strategie (společně s komplexní Strategií rozvoje MSK) dle strategických dokumentů EU (Evropa 2020) a ČR připravených pro dané období. Došlo tak prodloužení horizontu realizace RIS až do roku 2020 (nyní RIS MSK 2010 – 2020). Hlavní koncepce a zaměření RIS uvedené v předchozím odstavci zůstávají nezměněny, do strategie však byly zahrnuty nové specifické cíle a inovační nástroje vycházející zejména z nové strategie EK Evropa 2020 (některé stávající specifické cíle byly zachovány/upraveny) za účelem získání čím jak nejvíce sofistikovaného portfolia těch nejprogresivnějších inovačních nástrojů do RIS MSK a zároveň za účelem vytvoření výchozích podmínek pro získání čím jak největšího množství disponibilních prostředků ze Strukturálních fondů a dalších finančních zdrojů EU na výzkum, vývoj a inovace pro MSK v příštím programovacím období. Aktualizace RIS a Strategie rozvoje MSK byla realizována za finanční podpory ROP NUTS2 Moravskoslezsko v rámci projektu Moravskoslezský kraj – konkurenceschopný region, CZ.1.10/5.2.00/04.01150.

Hlavní výzvou pro MSK je nadále zvýšení hrubé přidané hodnoty na zaměstnance, neboť v současné globální ekonomice mohou být dlouhodobě konkurenceschopné a tudíž i úspěšné pouze ty regiony, které exportují produkty s vysokou úrovní přidané hodnoty, které nelze jednoduchým způsobem substituovat podobnými levnějšími produkty z nízkonákladových zemí. Současná úroveň hrubé přidané hodnoty na zaměstnance v MSK je 47 % průměru této hodnoty v Evropské unii a 86 % průměru této hodnoty v ČR. Globální cíl strategie je tak nadále platný - zvýšit konkurenceschopnost ekonomiky MSK na globálních trzích, a to zejména koordinovaným prováděním aktivit přispívajících ke zvýšení hrubé přidané hodnoty na zaměstnance v MSK. Podrobnější informace o způsobu aktualizace strategie jsou obsaženy v následující kapitole 1 – Metodika.

1 Metodika

Původní analytická část pro RIS MSK 2010 – 2016 zpracovaná v druhé polovině roku 2009 (zahrnující statistickou analýzu inovační výkonnosti MSK, terénní šetření firem v MSK, terénní šetření znalostních a intermediárních institucí v MSK, příklad podpory inovací v JMK – JIC a návazné hodnotící a sumarizační dokumenty: SWOT analýzu a strom problémů) nebyla vzhledem k poměrně krátké době od jejího zpracování a k přetrvávající aktuálnosti a relevantnosti převážné většiny jejího obsahu předmětem aktualizace. Rovněž vize a na ni navazující globální cíl strategie zůstávají beze změn. Rozdělení hlavních směrů aktivit realizace RIS do čtyř prioritních oblastí zůstává také zachováno.

Aktualizace RIS tak byla provedena až na úrovni specifických cílů v rámci jednotlivých prioritních oblastí a dílčích projektů sloužících k jejich naplňování. Tyto projekty jsou uvedeny v příloze č. 1 – Seznam rozvojových projektů RIS na léta 2012 – 2020. Nově byly doplněny indikátory u globálního cíle a jednotlivých specifických cílů (u každého cíle uveden indikátor jeho naplňování s cílovou hodnotou do roku 2020).

Při aktualizaci se vycházelo z následujících dokumentů:

- Strategie Evropa 2020: stěžejní iniciativy Inovace v Unii, Nová průmyslová politika pro éru globalizace, Agenda pro nové dovednosti a pracovní místa a Mládež v pohybu,
- Národní rozvojové priority ČR pro období 2014+,
- Strategie mezinárodní konkurenceschopnosti MPO pro období 2012 – 2020,
- Národní inovační strategie ČR.

Aktualizace RIS probíhala společně s aktualizací SRK, globálního strategického cíle 1 – Konkurenceschopná, inovačně založená ekonomika v rámci pracovní skupiny složené z odborníků na danou problematiku z řad firem, univerzit, výzkumných ústavů, klastrových organizací, veřejného sektoru (MSK, ARR), ad.; pro seznam členů pracovní skupiny – autorů aktualizace RIS viz strana č. 2 (zpracovatelé). Za účelem zajištění vzájemné provázanosti RIS a SRK a odbourání eventuálních duplicit podporovaných aktivit bylo přistoupeno k těmto opatřením:

- RIS byla zahrnuta do SRK, globálního strategického cíle 1 jako klíčový strategický projekt naplňující specifický strategický cíl 1.1 Zajištění koordinované a systémové podpory výzkumu, vývoje a inovací v MSK; všechny tyto aktivity tak komplexně řeší RIS jako součást SRK,
- Podpora technického vzdělávání na základních a středních školách byla z RIS vypuštěna (v rámci původního specifického cíle B3 – Rozvoj systému technického a dalšího vzdělávání), nyní bude zahrnuta pouze v rámci SRK, globálního strategického cíle 2; aktualizovaná RIS se bude soustředit výhradně na další odborný rozvoj výzkumných pracovníků a zvyšování jejich dalších dovedností v oblasti tvrdých a měkkých kompetencí a na zvyšování mobility výzkumných pracovníků z i do MSK (nové specifické cíle B2 a B3),
- Podpora zvyšování exportní výkonnosti firem v MSK (zejména malých a středních firem s inovačním potenciálem) byla z RIS vypuštěna (původní specifický cíl C3 – Zvyšování exportní výkonnosti firem v MSK), tato problematika bude zahrnuta pouze v SRK, globálním strategickém cíli 1, specifickém strategickém cíli 1.2 Zlepšit exportní výkonnost místních malých a středních firem a posílit jejich zapojení do globálních hodnotových řetězců. V aktualizované RIS je namísto této aktivity zahrnuto uplatnění principů technology foresight za účelem zvyšování informovanosti malých a středních firem o trendech vývoje technologií a zahraničních trhů (nový specifický cíl C2).

Předmětem podpory jsou u konkrétních specifických cílů a v nich obsažených projektů nadále stejná tradiční a také nová perspektivní odvětví se silným inovačním potenciálem:

1. Strojírenství,
2. IT a informační společnost,
3. Nové materiály a nanotechnologie,
4. Moderní energetika,
5. Environmentální technologie,
6. Biomedicínský výzkum,
7. Kreativní odvětví (design, architektura, média, atd.).

V poslední části dokumentu (v kap. 4) je popsán plán samotné realizace strategie, která bude založena na systému jednoletých akčních plánů.

2 Vize a globální cíl

2.1 Vize

Níže stanovená vize vychází z analýzy stavu inovačního systému MSK a bere zároveň v úvahu budoucí možnosti rozvoje tradičních i nových, perspektivních odvětví a s nimi související inovační infrastruktury, lidských zdrojů a mezinárodní spolupráce. Na základě těchto aspektů je vize RIS MSK na léta 2010 – 2020 stanovena v následujícím znění:

Moravskoslezský kraj usiluje stát se progresivně a dynamicky se rozvíjejícím znalostně orientovaným regionem střední Evropy stavějícím na specifickém know-how koncentrovaném v tradičních odvětvích kraje ve vzájemné interakci s novými perspektivními odvětvími odrážejícími trendy současné globální ekonomiky.

Klíčovým faktorem tohoto rozvoje se stane koordinovaná a systémová podpora excelentního výzkumu a vývoje s důrazem na aplikaci jeho výsledků v podobě inovací v komerční sféře se schopností prosadit se na globálních trzích.

K tomu dopomůže kvalitní systém celoživotního učení rozvíjející kvalifikaci pracovní síly, která je tvořena technicky zdatnými a kreativními lidmi.

2.2 Globální cíl

Globální cíl Regionální inovační strategie MSK na léta 2010 – 2020 vychází z výše formulované vize a je vyjádřením jejího naplnění. V souladu s obsahem vize je globální cíl definován takto:

Zvýšit konkurenceschopnost ekonomiky Moravskoslezského kraje na globálních trzích.

Indikátor naplňování cíle:

Hrubá přidaná hodnota na zaměstnance v MSK / hrubá přidaná hodnota na zaměstnance v ČR – 100 % průměru ČR do roku 2020

3 Prioritní oblasti a specifické cíle

Pomocí zjištěných slabých stránek ve SWOT analýze, jejich následném rozboru ve stromu problémů, na základě přímé poptávky subjektů inovačního systému po konkrétních nástrojích podpory a na základě jednotlivých rozvojových směrů, opatření a nástrojů obsažených v evropských a národních dokumentech, z nichž bylo při aktualizaci RIS vycházeno (viz kapitola 1 – Metodika), byly definovány dílčí specifické cíle. Z charakteru těchto specifických cílů vyplynulo jejich rozčlenění do čtyř prioritních oblastí klíčových pro budoucí rozvoj inovačního systému.

Prioritní oblast A – TRANSFER TECHNOLOGIÍ se zaměřuje na posilování transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti ze znalostních institucí do firem na straně jedné a podporou realizace smluvního výzkumu ve znalostních institucích/výzkumných organizacích na straně druhé (stimulace poptávky firem po výzkumných kapacitách znalostních institucí). Důraz je kladen také na podporu využívání nástrojů ochrany duševního vlastnictví při transferu výsledků výzkumu a vývoje do podoby konkrétních inovací v nových/zdokonalených výrobcích, technologiích či službách. Vzhledem k tomu, že MSK patří v ČR ke krajům s nejnižší mírou podnikatelské aktivity v sektoru malého a středního podnikání, je zahrnuta do této prioritní oblasti také podpora zakládání nových spin-offs a inovativních start-ups. V souvislosti s touto aktivitou zde patří také opatření ke zvyšování využití rizikového kapitálu pro financování inovativních podnikatelských záměrů.

Prioritní oblast B – LIDSKÉ ZDROJE reaguje na zjištěné potřeby zvyšování odborných kompetencí lidských zdrojů o znalostní ekonomice (např. v oblasti transferu technologií, ochrany duševního vlastnictví, metod inovačního managementu, technology foresight, apod.). Jako velmi důležité se dále jeví zvyšování odborné kvalifikace lidských zdrojů ve znalostních institucích pomocí motivačních systémů a rozvoj jejich dalších dovedností potřebných ke kvalitní přípravě a řízení kolaborativních výzkumných projektů s jinými znalostními institucemi, ale zejména s podniky (marketingové, jazykové, manažerské a komunikační dovednosti). Klíčové je také lákání špičkových výzkumníků ze zahraničí pro zajištění úspěšné realizace projektů výzkumných center podpořených z OPVaVpI a zároveň také podpora mobility našich výzkumných pracovníků a Ph.D. studentů k účasti na odborných stážích v zahraničí.

Prioritní oblast C – INTERNACIONALIZACE se zaměřuje na vytváření a posílení využívání příležitostí v oblasti navazování mezinárodních kontaktů a transferu know-how a na posílení účasti subjektů inovačního systému MSK v mezinárodních projektech výzkumu a vývoje včetně účasti našich odborníků z univerzit, výzkumných ústavů a firem v klíčových seskupeních na úrovni Evropské komise pro přípravu a další rozvoj strategických výzkumných agend EU (Evropská inovační partnerství a znalostní inovační komunity EIT). Stěžejní v této prioritní oblasti je také analýza budoucích trendů vývoje technologií a poptávky po nich na zahraničních trzích v klíčových odvětvích MSK zejména ve prospěch malých a středních firem.

Prioritní oblast D – KOORDINACE A IMPLEMENTACE RIS se orientuje na odstraňování paralelnosti a duplicit aktivit ve výzkumu a vývoji u jednotlivých subjektů inovačního systému (v řadách znalostních institucí, soukromého sektoru, podpůrných institucí a veřejné správy) a na eliminaci bariér jejich vzájemné spolupráce. Tato aktivita je velmi důležitá pro zajištění efektivního průběhu realizace strategie a dosažení jejich cílů. K tomu účelu je rovněž nastaven efektivní a transparentní systém implementace strategie založený na jednoletých akčních plánech (garance jednotlivých projektů akčních plánů je rozdělena mezi partnerské organizace – subjekty inovačního systému). Nedílnou součástí je rovněž propagace a medializace RIS.

Následující kapitoly 3.1 – 3.4 obsahují popisy specifických cílů, jejichž naplnění zajistí dosažení globálního cíle a tím také vize RIS v MSK.

3.1 Specifické cíle pro prioritní oblast A – Transfer Technologií

3.1.1 Specifický cíl A1 - Podpora transferu a komercializace výsledků výzkumné a vývojové činnosti

Aktivity v rámci tohoto cíle mají optimalizovat a zefektivnit podmínky na univerzitách a výzkumných ústavech k transferu jejich výsledků výzkumu a vývoje do podnikového sektoru. Kromě toho spadají do tohoto cíle i aktivity na podporu připravenosti firem tyto výsledky využívat.

Indikátor naplňování cíle:

Počet podniků s produktovou inovací novou trhu / celkový počet podniků – úroveň Jihomoravského kraje (indikativně 20 %) do roku 2020.

3.1.2 Specifický cíl A2 – Podpora realizace smluvního výzkumu pro soukromý sektor ve výzkumných organizacích v MSK

U tohoto cíle je hlavním účelem motivovat firmy, aby zadávaly univerzitám a výzkumným ústavům v kraji konkrétní výzkumné a vývojové úkoly pro své potřeby (tzv. smluvní výzkum). S tím souvisí samozřejmě i propagační aktivity samotných univerzit vůči firmám zejména ve vztahu k novým výzkumným centrům podpořeným z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace. Tato výzkumná centra představují novou příležitost pro významné posílení podílu smluvního výzkumu ve výzkumných organizacích v MSK prováděného pro soukromý sektor. Jedná se o následující projekty:

- Centrum excelence IT4Innovations,
- Institut čistých technologií těžby a užití energetických surovin (ICT),
- Energetické jednotky pro využití netradičních zdrojů energie (ENET),
- Inovace pro efektivitu a životní prostředí (INEF),
- Institut environmentálních technologií (IET),
- Regionální materiálově technologické výzkumné centrum (RMTVC).

Indikátory naplňování cíle:

Nárůst objemu smluvního výzkumu pro soukromý sektor na univerzitách v MSK – VŠB: v roce 2020 dvojnásobek hodnoty roku 2010 (64,7 mil. Kč); OSU: dosáhnout do roku 2020 dvojnásobku hodnoty z roku 2010 (1,6 mil. Kč).

Zvyšování podílů smluvního výzkumu pro soukromý sektor na celkových příjmech univerzit v MSK – VŠB: do roku 2020 dosáhnout 10% (stav 2010: 3,6 %); OSU: do roku 2020 dosáhnout 0,44% (stav 2010: 0,22 %).

3.1.3 Specifický cíl A3 – Podpora zakládání a rozvoje spin-offs a inovativních start-ups

V tomto cíli se jedná především o poskytování odborných poradenských služeb začínajícím inovativním malým a středním podnikům (ve fázi před, event. po založení, max. do 3 let existence), potřebné finanční podpory i technického zázemí pro generování a testování nových inovativních podnikatelských záměrů.

Indikátor naplňování cíle:

Počet nově založených spin-offs/inovativních start-ups – 20 firem v roce 2020 (2 firmy ročně).

3.1.4 Specifický cíl A4 - Zvýšení intenzity využívání nástrojů ochrany duševního vlastnictví

Záměrem tohoto cíle je podporovat zejména u malých a středních firem využívání nástrojů k ochraně výsledků jejich výzkumu a vývoje (zejména patenty a užitné vzory). V současné době poměrně málo firem využívá tyto nástroje, proto budou firmy prostřednictvím jednotlivých opatření (projektů) motivovány k větší aktivitě v ochraně svého duševního vlastnictví.

Indikátor naplňování cíle:

Patenty udělené (validované) Úřadem průmyslového vlastnictví, které mají původce z kraje – dosažení 75 % hodnoty JMK v roce 2020.

3.1.5 Specifický cíl A5 - Zvyšování využití rizikového kapitálu k financování inovativních podnikatelských záměrů

Rizikový kapitál (business angels, seed fondy, venture kapitálové fondy, aj.) je alternativní zdroj financování nových inovativních podnikatelských záměrů, který slouží k eliminaci špatné dostupnosti klasických úvěrů komerčních bank pro tyto záměry. Rizikový kapitál je v ČR i v Moravskoslezském kraji samotném využíván velmi ojediněle, téměř vůbec. Proto budou v rámci tohoto cíle uskutečňovány různé zprostředkující aktivity, které by měly umožnit novým inovativním firmám a potenciálním investorům rizikového kapitálu pravidelný a koordinovaný přístup k sobě navzájem.

Indikátor naplňování cíle:

Celkový objem investic rizikového kapitálu – 100 mil. Kč kumulativně do roku 2020.

3.2 Specifické cíle pro prioritní oblast B – Lidské zdroje

3.2.1 Specifický cíl B1 – Zvýšení odborných kompetencí lidských zdrojů o znalostní ekonomice

Tento cíl klade důraz na zvyšování povědomí široké i odborné veřejnosti o problematice výzkumu, vývoje a inovací. Náplní cíle budou konkrétní vzdělávací aktivity v této oblasti (inovační management, open innovation, transfer technologií, ochrana duševního vlastnictví, technology foresight, aj.).

Indikátor naplňování cíle:

Počet vzdělávacích akcí – 20 akcí do roku 2020.

3.2.2 Specifický cíl B2 – Zvýšení odborné kvalifikace a dalších dovedností lidských zdrojů ve znalostních institucích

Do tohoto cíle patří podpora rozvoje odborných dovedností výzkumných pracovníků na univerzitách a výzkumných ústavech (včetně Ph.D. studentů) ve svých specializacích, včetně rozvoje dalších kompetencí, tj. měkkých (komunikační, manažerské dovednosti) a tvrdých (jazykové, marketingové dovednosti), které jsou nezbytné pro správnou přípravu a řízení výzkumných projektů a efektivní spolupráci s podnikovým sektorem.

Indikátory naplňování cíle:

Počet finančně podpořených doktorandů a absolventů doktorského studia na univerzitách v MSK – 805 do roku 2020.

Počet uskutečněných vzdělávacích projektů – 15 do roku 2020.

3.2.3 Specifický cíl B3 – Zvýšení žádoucí mobility lidských zdrojů ve znalostních institucích (z/do MSK)

Mobilita výzkumných pracovníků a Ph.D. studentů na univerzitách a výzkumných ústavech je zásadní podmínkou pro zvyšování znalostního kapitálu v oblasti výzkumu, vývoje a inovací v kraji. Tento cíl se bude zaměřovat jak na akvizici špičkových zahraničních odborníků k jejich zapojení do výzkumných projektů v našem kraji (zejména ve vztahu k výzkumným centrům podpořeným z Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace), tak na zajišťování účasti našich výzkumných pracovníků a Ph.D. studentů na stážích v zahraničí (budou zapojeni do výzkumných projektů na zahraničních univerzitách a výzkumných ústavech).

Indikátory naplňování cíle:

Počet zahraničních výzkumných pracovníků na univerzitách v MSK – 390 do roku 2020.

Počet výzkumných pracovníků a PhD studentů účastnících se zahraničních stáží – 540 do roku 2020.

3.3 Specifické cíle pro prioritní oblast C – Internacionalizace

3.3.1 Specifický cíl C1 – Podpora navázání mezinárodních kontaktů a účasti v mezinárodních iniciativách a projektech VaV

Účelem tohoto cíle je podporovat zapojení výzkumných pracovníků univerzit, výzkumných ústavů i firem do mezinárodních projektů výzkumu a vývoje a do mezinárodních odborných výzkumných skupin na úrovni EU (Evropská inovační partnerství, Evropský institut pro inovace a technologie – Znalostní inovační komunity). Přenosem nejaktuálnějších znalostí a výsledků výzkumu a vývoje z těchto mezinárodních aktivit tak dojde k dalšímu posílení schopností efektivně a cíleně realizovat výzkumné projekty, jejichž výsledky budou nové inovativní výrobky, služby a technologie konkurenceschopné na globálních trzích.

Indikátory naplňování cíle:

Počet identifikovaných příležitostí k mezinárodní spolupráci – 100 do roku 2020.

Počet mezinárodních VaV projektů s účastí subjektů MSK – 30 do roku 2020.

3.3.2 Specifický cíl C2 – Zvyšování informovanosti malých a středních firem o trendech vývoje technologií a zahraničních trhů

Většina malých a středních firem v kraji pouze pasivně reaguje na nejnovější technologie a vývoj poptávky na zahraničních trzích v jejich odvětvích tím, že se jim v době, kdy se stávají realitou, přizpůsobují. Firmy však musí být napřed a vědět, jaký bude možný vývoj technologií a poptávky na zahraničních trzích tak, aby se byly schopny na ně připravit a tím s předstihem rozvíjet své technologické know-how a postupně posilovat své pozice na zahraničních trzích (postupovat na vyšší úrovně v globálních hodnotových řetězcích). Přesně to je předmětem řešení tohoto cíle, v rámci něhož bude firmám na základě uplatnění principů technology foresight poskytován pravidelný informační servis o možných směrech vývoje technologií v odvětvích klíčových pro Moravskoslezský kraj a s nimi souvisejícím vývoji poptávky.

Indikátor naplňování cíle:

Počet zpracovaných studií o technologických trendech a vývoji poptávky na zahraničních trzích – 4 studie do roku 2020 (a jejich pravidelné aktualizace).

3.4 Specifický cíl pro prioritní oblast D – Koordinace a implementace RIS

3.4.1 Specifický cíl D1 – Zajištění koordinace subjektů inovačního systému, implementace a propagace RIS

Tento cíl má za úkol zajistit řádnou realizaci RIS z hlediska vrcholového řízení i po technicko-organizační stránce. Do tohoto cíle patří určování klíčových směrů realizace RIS (v rámci platné struktury RIS), na to navazující příprava a realizace jednoletých akčních plánů RIS a jejich vyhodnocování (prostřednictvím indikátorů ke globálnímu cíli, specifickým cílům a projektům akčních plánů), posilování vzájemné informovatnosti subjektů inovačního systému o jejich konkrétních aktivitách v oblasti výzkumu a vývoje za účelem zamezení případných duplicit a zvyšování efektivity výzkumných a vývojových činností, přenos informací o aktuálních výsledcích výzkumu a vývoje v jednotlivých odvětvích v kraji a propagace a medializace RIS a problematiky výzkumu, vývoje a inovací jako takové. Bližší informace k systému realizace RIS jsou uvedeny v kapitole 4.

Indikátory naplňování cíle:

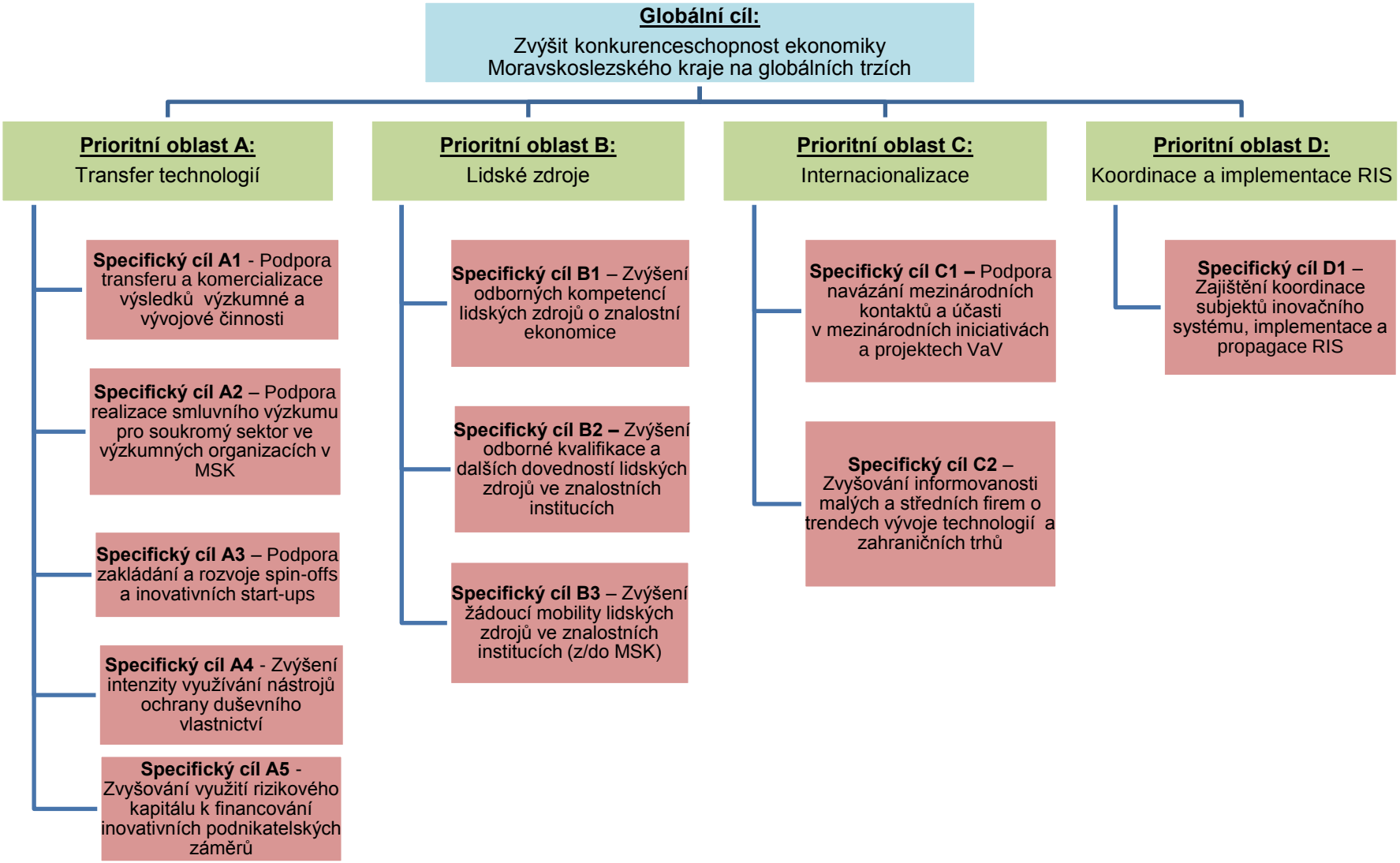
Počet zasedání Koordinační rady RIS – 19 zasedání do roku 2020.

Počet realizovaných kulatých stolů – 20 kulatých stolů do roku 2020.

Počet zpracovaných akčních plánů a monitorovacích zpráv – 10 akčních plánů a 10 monitorovacích zpráv do roku 2020.

Počet zpracovaných propagačních plánů – 10 propagačních plánů do roku 2020.

Obr. 3-1 Struktura návrhové části

4 Koncepce realizace RIS

Z hlediska organizačního bude realizace Regionální inovační strategie MSK na léta 2010 – 2020 nadále uskutečňována ve dvou úrovních:

1. Strategické řízení RIS (určování klíčových směrů realizace RIS v rámci stanovené struktury specifických cílů) bude zajišťováno prostřednictvím Koordinační rady RIS, jejímiž členy budou přední zástupci univerzit, výzkumných ústavů, firem, KÚ MSK, ARR, klastrových organizací a dalších subjektů z MSK,
2. Výkonné řízení RIS – bude zajišťováno Agenturou pro regionální rozvoj, a. s. (ARR) a bude zahrnovat: organizaci pravidelných zasedání Koordinační rady RIS, přípravu jednoletých akčních plánů RIS, jejich předkládání Koordinační radě k projednání, následnou realizaci akčních plánů (ve spolupráci s ostatními partnery – garanty jednotlivých projektů akčních plánů) a jejich vyhodnocení, činnosti k odbourávání bariér spolupráce mezi univerzitami, výzkumnými ústavy a firmami a k zamezení duplicit a paralelnosti aktivit ve výzkumu a vývoji u těchto subjektů, propagaci a medializaci RIS a problematiky výzkumu, vývoje a inovací samotné.

Z hlediska konkrétní obsahové náplně bude realizace RIS zajištěna prostřednictvím jednoletých akčních plánů. Každý akční plán bude obsahovat konkrétní rozvojové projekty ve struktuře specifických cílů RIS. U těchto projektů budou vždy specifikovány konkrétní aktivity, harmonogram jejich realizace, rozpočet a zdroje financování, odpovědný garant realizace projektu a indikátor naplňování projektu cílovou hodnotou. Na základě harmonogramů realizace jednotlivých projektů, jejich rozpočtů a zdrojů financování budou sestavovány harmonogramy realizace a finanční plány k jednotlivým akčním plánům.

Je zpracován Seznam rozvojových projektů RIS na léta 2012 – 2020 (příloha č. 1), z něhož budou dle aktuálních potřeb inovačního systému MSK vybírány rozvojové projekty do jednotlivých akčních plánů. Tento seznam bude průběžně aktualizován. Dle aktualizované struktury specifických cílů RIS budou sestavovány akční plány.

5 Seznam příloh

Příloha č. 1 – Seznam rozvojových projektů RIS na léta 2012 – 2020